

Yttrande avseende remiss Fö2025/00256 – En ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn av explosiva varor

Norrtälje kommun har bjudits in att lämna synpunkter avseende ett nytt lagförslag. Norrtälje kommun är positiva till förslaget. Norrtälje kommun önskar lämna följande synpunkter på förslaget:

Förslag till ändring i 20 § i Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, sida 16.

Polismyndigheten föreslår få möjlighet att ansöka om återkallelse av tillstånd hos tillståndsmyndigheten.

Norrtälje kommun ställer sig positiva till att möjligheterna för Polismyndigheten att påverka utgivna tillstånd förbättras men anser att utformningen inte kommer att uppnå de mål som lagtexten och argumentationen framför på sidorna 60–62. I dagsläget har tillståndsmyndigheter fått information från Polismyndigheten om företag som inte är lämpliga att inneha tillstånd men där Polismyndigheten inte kunnat delge information till tillståndsmyndigheten då informationen omfattas av sekretess.

Vidare har Polismyndigheten inte heller, efter att information lämnats till tillståndsmyndigheten, kunnat ge ytterligare uppgifter eller vidimera att tidigare lämnade uppgifter fortfarande är aktuella. Genom att inte utveckla möjligheterna i offentlighets- och sekretesslagen att dela information till tillståndsmyndigheten kommer det bli svårt att bedöma om det finns tillräckliga uppgifter för att återkalla ett tillstånd då tillståndsmyndigheten inte alltid har möjlighet att kontrollgranska och självständigt bedöma uppgifterna som ligger till grund för Polismyndighetens ansökan om återkallelse. Det finns då risk att tillståndsmyndigheter kommer behöva avslå återkallelseansökan då de inte tillräckligt väl kan motivera gentemot den enskilde skälen därtill, något som har högre krav än vid tillståndsgivning, vilket nämns på sida 60.

Norrtälje kommun anser det praktiskt kan lösas genom att Polismyndigheten själva kan vara den drivande parten i återkallelseärenden och att det direkt lämnas in till förvaltningsdomstol. I detta fall skulle det inte krävas någon ändring i offentlighets- och sekretesslagen. Polismyndigheten vet vilka uppgifter som ligger till grund för återkallelseansökan och kan därmed bättre klargöra för dömande

instanser om uppgifter som ligger till grund för ansökan. Det skulle också, som argumentationen nämner på sidan 61, motverka att en infiltratör eller sympatisör hos tillståndsmyndigheten inte tar upp ärendet för handläggning eller nekar Polismyndighetens återkallelseansökan.

Förslag till ändring i 25 § i Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, sida 17.

En tillståndsmyndighet ska skyndsamt anmäla överträdelser av bestämmelser i lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen till Polismyndigheten, om det finns anledning att anta att ett brott har begåtts.

Norrtälje kommun anser att den föreslagna utformningen av lagtexten inte kommer ge den beskrivna verkan som utredningen pekar på s. 111–113.

Att kräva att tillsynsmyndigheten i alla fall anmäler överträdelser, oaktat överträdelsens art, kommer att generera stora mängder anmälningar till Polismyndigheten beträffande brott med låga straffvärden, lång handläggningstid och generera minimal effekt. Brotts mot LBE är allmänt beskrivet och omfattar den som begår det med uppsåt eller av oaktsamhet. Genom att oaktsamhet är en del i vad som beskrivs som brott mot LBE betyder det i praktiken att alla överträdelser av föreskrifter och lagar är ett brott eftersom det ska finnas föreståndare som har kunskap och ansvar att se till att lagar och föreskrifter följs. Det får dock anses tveksamt att det ska vara tvingande för tillsynsmyndigheten att polisanmäla en verksamhet för att exempelvis en skylt som inte uppfyller föreskriftens eller CLP-förordningens krav på hur en skylt för brandfarlig vara ska se ut eller att förvaringen råkat överskridas med en enstaka gasolflaska.

Norrtälje kommun bedömer hanteringen av mindre överträdelser, som de exemplifierade, inte bidrar till eftersträvd effekt och vidare riskerar att hanteringen tar resurser från andra viktiga insatser inom myndigheterna. Det kan också ifrågasättas vad polisanmälan förväntas förbättra eller förebygga eller om den enbart syftar till att straffa den anmälda. Norrtälje kommun bedömer att en polisanmälan föranledd av mindre brister enbart kommer att straffa den enskilde och inte bidra till en förbättring eller avhjälpning.

Tillsynsmyndigheten använder sig idag av förelägganden för att åstadkomma förbättring i hantering av brandfarlig och explosiv vara. Genom att polisanmäla den enskilde samtidigt som verksamheten får ett föreläggande om ändring blir det som en dubbel bestraffning gentemot den enskilde. Det kan också uppstå situationer där en förmodad brist föreläggs av tillsynsmyndigheten och samtidigt polisanmäls och föreläggandet överklagas av parten där det sedan visar sig att

föreläggandet eller den förmodade bristen inte var en brist utan anses skäligt och Polismyndigheten ändå bötfällt parten. Ansvarsfrågan avseende vilket ansvar tillsynsmyndigheten kontra Polismyndigheten har och hur en dom står sig från allmän domstol som dömer till ansvar medan förvaltningsdomstol anser att verksamheten uppfyller lagstiftningen ses som en risk för otydlighet. Problemet finns även i dagens lagstiftning men aktualiseras inte eftersom polisanmälan används väldigt sparsamt, exempelvis då motparten vägrar att utföra åtgärder för att förbättra säkerheten trots uppenbara brister eller det är uppenbart att ett uppsåtligt brott har begåtts.

Norrtälje kommun menar i stället på att om det nödvändigtvis ska finnas med i lagen att det bör vara krav på att polisanmäla en verksamhet vid allvarliga brott eller brott som rör obehörigt förfarande av explosiva varor. Det är i kommunens mening dock redundant att det finns inskrivet i lag eftersom tillsynsmyndigheten redan idag har möjlighet att polisanmäla misstänkta brott, som också utredningen nämner på sida 111 och är vidare utvecklat i exempelvis JO 1988/89 s. 383. Där framgår även att det inte finns indikationer på att samarbetet mellan tillstånds- och tillsynsmyndigheternas samt Polisen fungerat otillfredsställande. Det finns ytterligare beskrivet i 30 § i LBE att den som överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud som omfattas av föreläggandet eller förbudet inte heller döms till ansvar enligt lagen. I de fallen vitesföreläggande eller vitesförbud i sådana fall planeras att utfärdas blir en polisanmälan helt redundant och endast genererar merjobb för alla inblandade parter.

Ulrika Falk

Kommunstyrelsens ordförande

Jenny Nordström

Kommundirektör